บทที่ 1
บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่รัฐบาลต้องการเร่งแก้ไขปัญหาความยากจน และปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของชาติให้มีการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรมการผลิตจะเป็นตัวจักรสำคัญประการหนึ่งต่อการขับเคลื่อนและผลักดันให้นโยบายของรัฐ ในอันที่จะมุ่งแก้ไขภาวะเศรษฐกิจเสื่อมโทรมของประเทศให้มีการฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการแล้วคือ " โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ " ซึ่งเป็นการพัฒนาอาชีพภาคอุตสาหกรรมและหัตถกรรมในครัวเรือนของราษฎรในชนบท ตลอดจนธุรกิจต่างๆในท้องถิ่น ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถบริหารจัดการโดยกลุ่มราษฎรในพื้นที่นั้นๆได้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้และการมีงานทำ หรือมีธุรกิจเป็นของตัวเองอย่างมั่นคงและยั่งยืน [1]

" โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ " เป็นแนวคิดที่รัฐบาลไทยได้รับมาจากผู้ว่าการของจังหวัดโออิตะประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์และการสร้างผลิตผลของชุมชนเท่า ๆ กับการส่งเสริมวัฒนธรรมและการจัดกิจกรรมเทศกาลต่าง ๆ โดยมองว่า ทั้งผลิตภัณฑ์ วัฒนธรรม และกิจกรรมทางสังคมเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลไทยโดย พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการ " หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ " ดังนี้ [2]

1 . เริ่มต้นจากการพักหนี้เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้มีช่วงในการคิดและตั้งหลักสร้างชีวิตใหม่

2 . จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ท้องถิ่นช่วยกันคิดว่าจะผลิตผลิตภัณฑ์ใด จากนั้นจึงให้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านไปสร้างอาชีพตามความถนัดและศักยภาพของแต่ละคน แต่ละครอบครัว

3 . จัดทำอินเตอร์เนตตำบล (Internet Tambon) สำหรับเป็นช่องทางให้ประชาชนได้ขายสินค้าอีกทั้งสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านอินเตอร์เนต (Internet)

---

[1] เอกสารเผยแพร่โครงการแสดงสินค้า " หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ " ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จ.เชียงใหม่

[2] เรื่องเดียวกัน

นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จก็คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรของตน เห็นว่าเป็นสิ่งมีค่ามิใช่ได้มาโดยรัฐหยิบยื่นให้ และอาศัยหลักการให้การสนับสนุนมากกว่าให้การช่วยเหลือ

ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่งผลิตเครื่องจักสาน จากไม้ไผ่หรือในภาษาพื้นเมืองภาคเหนือ เรียกว่า " ไม้บง " ที่มีคุณภาพ[3] โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตคือ ของใช้ในครัวเรือนและเครื่องจับสัตว์น้ำ เช่น กระบุง ตระกร้า กระจาด ไซ เป็นต้น ต่อมามีการพัฒนาเทคนิคการย้อมสี เพื่อป้องกันเชื้อรา และปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ ตามความต้องการของตลาด

กลุ่มผลิตตำบลป่าบงประกอบด้วย กลุ่มผลิตย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1จำนวนสมาชิก 20 ราย กลุ่มที่ 2 จำนวนสมาชิก 30 ราย และกลุ่มที่ 3 จำนวนสมาชิก 15 ราย

จากแนวทางในการดำเนินงานโครงการ " หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์" ของรัฐบาลกลุ่มผลิตตำบลจึงจำเป็นต้องมีระบบบัญชีการเงินที่ดี เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและแสดงฐานะการเงินของกลุ่มให้แก่ผู้นำกลุ่ม ใช้ติดตามการปฏิบัติหน้าที่อันอยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ลุล่วงไปด้วยดี และนำเสนอข้อมูลแก่ภาครัฐสำหรับใช้ในการประเมินผลนโยบายดังกล่าวว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ตลอดจนใช้เป็นหลักในการวางแผนงานเพื่ออนาคตอีกด้วย นอกจากนี้ ข้อมูลทางการบัญชียังใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้นำกลุ่ม รวมทั้งภาครัฐในการควบคุมการดำเนินโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานต่างๆว่าได้ดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมของกลุ่มผลิตตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้กลุ่มผลิตตำบลดังกล่าวใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีและจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับกลุ่มผลิตภัณฑ์ตำบลอื่น ๆ ใช้เป็นแบบแผน ในการจัดทำระบบบัญชีและการเงินของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมและนำไปประยุกต์ใช้ได้กับกลุ่มผลิตตำบลตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

---

[3] สรุปผลการจัดงานแสดงสินค้า " **หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์** " จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

- ศึกษาและจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมและนำไปประยุกต์ใช้ได้กับกลุ่มผลิต ตำบล โดยทำการศึกษาและทดลองใช้ระบบบัญชีการเงินกับกลุ่มผลิตเครื่องจักสาน บ้านป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มผลิตที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด (30 ราย)

- สรุปผลการทดลองใช้ระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสม ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไข

2. วิธีการศึกษาและการเก็บข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source)

- สัมภาษณ์ระบบบัญชีการเงิน และระบบการปฏิบัติงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับผู้นำกลุ่มที่ 2 และคณะกรรมการบริหาร 5 คน รวมทั้งสมาชิกระดับปฏิบัติงานอีกจำนวน 5 คน

- รวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมาปรับปรุงและออกแบบระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสม ตลอดจนออกแบบเอกสารและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องให้แก่ กลุ่มที่ 2

- ทดลองใช้ระบบบัญชีการเงินที่ปรับปรุงแล้วกับบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของกลุ่มที่ 2 พร้อมทั้งสรุปผลการใช้ระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสม ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการบริหารกลุ่มที่ 2

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source)

- ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ระบบบัญชีการเงิน[4] หมายถึง ระบบการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินอันประกอบด้วยแบบฟอร์ม หรือเอกสารต่าง ๆ บันทึกทางการบัญชี รายงาน ตลอดจนวิธีการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้นำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเงินของกิจการแห่งใดแห่งหนึ่ง ให้แก่ฝ่ายจัดการ เพื่อช่วยให้ฝ่ายจัดการสามารถปฏิบัติหน้าที่อันอยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ ลุล่วงไปด้วยดีและ เพื่อเสนอข้อมูลแก่บุคคลภายนอกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกิจการนั้น

---

[4] วิไล วีระปรีย และ จงจิตต์ หลีกภัย , **ระบบบัญชี** .กรุงเทพ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย , 2540 , หน้า 1 .

ระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสม หมายถึง ระบบข้อมูลการบัญชีเพื่อจัดหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ที่มีอยู่ 2 กลุ่มคือบุคคลภายนอกและบุคคลภายใน ซึ่งจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลในรูปแบบที่แตกต่างกันในแต่ละระดับความรับผิดชอบ

กลุ่มผลิตตำบล หมายถึง กลุ่มอาชีพท้องถิ่น ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ระบบบัญชีและการเงินที่เหมาะสมสามารถใช้ได้กับกลุ่มผลิตตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

2. เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มผลิตตำบลอื่นๆ ใช้ในการจัดทำระบบบัญชีการเงินของตนเอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University